

یک‌بام‌ودو‌هوای‌اصولگرایان سکوت‌در‌برابر‌فتاح‌حمله‌به‌روحانی

گروه سیاست: آنها که به روحانی و اعضای دولتش می‌تاختند که با اشاره به خزانه خالی و بی‌پولی کرا به دشمن داده است، حالا در برابر سخنان اخیر رئیس بنیاد مستضعفان سکوت کرده‌اند. پرویز فتاح اخیراً در یک برنامه تلویزیونی گفته است…

- صفحه ۲

شنبه ۱۶ فروردین ۱۳۹۹ • ۱۰ شعبان ۱۴۴۱ • ۴ آوریل ۲۰۲۰

حرف اول

جهش تولید چگونه قابل تحقق است؟

ناصر ذاکری . کارشناس اقتصادی

سال جدید سال جهش تولید نام گرفته است. طبعاً این نام‌گذاری موجب خواهد شد کارشناسان و اهل فن به بررسی ابعاد مختلف این امر بیشتر و بیشتر

بپردازند؛ به‌ویژه اینکه جهش تولید ملی آرزوی همه کارشناسان و ناظران دلسوز این سرزمین است. عبارت جهش تولید براساس یک پیش‌فرض مهم و جدی ازسوی رهبر انقلاب مطرح می‌شود: «ظرفیت‌های تولیدی بالای در کشورمان وجود دارد که به‌دلیل شرایط خاص اقتصادی و سیاست‌های ناکارآمد عاظل مانده است. استفاده از این ظرفیت بی‌کار می‌تواند به افزایش چشم‌گیر (جهش) تولید کالاها و خدمات منتهی شده و رونق اقتصادی کشور را به‌دنبال داشته باشد.» برای ارزیابی این پیش‌فرض که درواقع مورد تأیید و توافق بسیاری از تحلیلگران و اقتصاددانان است، نیاز چندانی به بررسی عمیق و احصای ظرفیت‌های اقتصادی کشور در حوزه‌های مختلف نداریم و با مختصر مرور وضعیت موجود می‌توان صحت آن را گواهی داد. اما بحث در این است که چگونه باید این ظرفیت عظیم را مورد استفاده قرار داد و شعاع خوش‌آهنگ «جهش تولید» را محقق کرد؟ به بیان دیگر، سیاست‌هایی که می‌توانستند گره از کار بخش تولید بازکشایند و استفاده از این ظرفیت عاظل‌مانده را محقق کنند و صدالبته در سالیان گذشته موردتوجه نبوده‌اند، کدام‌اند؟ در نظر نخست، ممکن است سیاست‌هایی نظیر حمایت از تولید داخلی، تشویق مصرف‌کنندگان به خرید کالای

وطنی، تسهیل دسترسی تولیدکنندگان واقعی به منابع بانکی، معافیت‌های مالیاتی بخش‌های مولد، اصلاح شیوه توزیع کالا و کاهش سهم دلالان و واسطه‌ها از ارزش افزوده ناشی از تولید، نظارت جدی بر بازار سرمایه، افزایش سهم مالیات بخش‌های غیرمولد و… مورد توجه اهل نظر قرار بگیرند. اجرای چنین سیاست‌هایی می‌تواند بخش مولد اقتصاد کشورمان را به تحرک وادار کند، البته اگر صاحبان لابی‌های قدرتمند که منافع نجومی ازطریق تقویت بخش‌های غیرمولد نمایشان شده و می‌شود، اجازه چنین کاری بدهند. اما حتی در صورت حصول اتفاق نظر بین همه کانون‌های تصمیم‌گیر و جناح‌های سیاسی رقیب که خود را برای انتخابات ریاست‌جمهوری در خردادماه سال آینده آماده می‌کنند، نمی‌توان انتظار داشت اجرای چنین بسته سیاستی در دوره کوتاه یک ساله بتواند منتهی به افزایش جهش‌گونه تولید ملی شود. برای درک بهتر صورت‌مسئله مرور یک تجربه تاریخی تصمیم‌گیری در این باره از اندیشمندانی که به تحلیل تاریخ انقلاب صنعتی و رشد اقتصادی سریع انگلستان در آن ایام پرداخته و توجه کرده‌اند، پیش‌درآمد انقلاب صنعتی را که توانست جزیره انگلستان را به‌عنوان «کارگاه دنیا» به جهانیان بشناساند، بروز انقلاب تجاری می‌داند. در نیمه دوم قرن هجدهم کارگاه‌های تولیدی انگلستان با فشار روزافزون تقاضا و سفارش‌های مکرر روبه‌رو بودند که توانی برای برآورده‌کردن آنها نبود؛ به بیان دیگر، با فعالیت بازرگانان انگلیسی در سراسر دنیا، کالای انگلیسی، به‌ویژه منسوجات، مشتریان فراوانی در سرتاسر جهان یافته بود. بدین‌ترتیب تولیدکنندگان دربه‌در دنبال مخترعان و صنعتگرانی بودند که بتوانند با ابداع شیوه‌های نوین، سرعت تولید را افزایش بدهند. مخترعان برای فروش اثر خود و رساندن آن به مرحله تولید تجاری دچار مشقت نمی‌شدند، زیرا قطار عظیم بخش تولید به کار افتاده و هردم در حال سرعت‌گرفتن بود. دولت ناگزیر از پرداخت یارانه و رانت به تولیدکنندگان برای جلوگیری از ورشکستگی و بی‌کاری نبود، سقف خواسته تولیدکنندگان و بازرگانان از دولت این بود که کاری که کارشان نداشته باشد. حال این شرایط را مقایسه کنید با وضعیتی که مخترعان و صاحبان ابداعات در ایران با آن روبه‌رو هستند. تعدادی از مخترعان به دلیل بی‌مهری به اختراشان، حتی از اختراع و ابداع هم پشیمان می‌شوند، زیرا تولیدکنندگان توان آزمون این خلاقیت‌ها را ندارند. دولت هم در شرایطی که با مشکلات کسری بودجه دست‌وپیچ‌نرم می‌کند، توان حمایت پرویمسان از بخش مولد و مخترعان و صنعتگران خلاق و صاحب فکر را ندارد. بخش تولید کشورمان در کنار سیاست‌های حمایتی دولت و تلاش برای تصویب قوانین تسهیل‌کننده، نیازمند شکل‌گیری تقاضای گسترده است تا برای افزایش تولید به خود جرت دل به دریازدن بدهد. این تقاضای گسترده یا باید ازطریق سیاست‌های پولی و مالی انبساطی دولت شکل بگیرد که در شرایط فعلی دور از انتظار است یا باید ازطریق فعالیت سرسختانه در بازارهای جهانی و گسترش تجارت خارجی فراهم آید.

ادامه در صفحه ۲

روزنامه شرق

کارشناسان در گفت‌وگوبا «شرق»، ضرب‌الاجل‌های بازنگری بودجه در شرایط بحران را پیشنهاد دادند

تصمیم خطر سران قوا

دولت تا زمان عادی شدن شرایط از تخصیص بودجه سازمانهایی که اولویت ندارند، برهیز و آن را در موارد دارای اولویت کارسازی کند

غلامرضا نظربلند. اقتصاددان

باید صنایع به دقت مورد بررسی قرار گیرد وگرنه پولی را به امیدتحریک تقاضای کل می‌باشیم ولی این سیاست تأثیری نخواهد داشت

مجید شاکری. کارشناس اقتصادی

دولت باید هزینه‌های اداره جامعه را کاهش داده وهمزمان باقی‌درآمدهای خود رااز دریافت مالیات از نهادها و بنیادها کسب کند

حسین راغفر. اقتصاددان

در صورتی که تنها ۶۰درصد درآمدها محقق شود، دولت بدون درخواست قانونی قادر به موازنه منابع و مصارف خواهد بود

محمدتقی فیاضی. کارشناس اقتصادی

انتشار مقاله حناجی در گاردین

علیه تحریم‌ها

گروه جامعه: پیروز حناجی، شهردار تهران با انتشار مقاله‌ای که در آن وضعیت و شرایط کشور در موضوع مقابله با بیماری کرونا را شرح داده است، از تحریم‌های آمریکا علیه ایران که شرایط را برای مردم ایران سخت‌تر کرده، انتقاد کرد…

- صفحه ۶

سرمقاله

پایان جنگ همه علیه همه؟

احمد غلامی . سردبیر

ویروس کرونا به جهان فرمان ایست داده است، آن هم جهان پرشتاب کنونی که آدم‌هایش تحمل چند ثانیه منظورماندن برای بازشدن ویدئو

با عکس در فضای مجازی را ندارند و تحمل این وضعیت برای آنان مصداق صبر ایوب است. این توقف و سکون، تجربه حیرت‌انگیز رخدادی است که هرگز آن را پیش‌بینی نکرده بودند. باورش‌شان نمی‌شد کسی بتواند این چنین به کل جهان فرمان ایست بدهد. آن هم جهان سرمایه‌داری که هیچ فرمانی را خلاف منافع خود بر نمی‌تابد. اما اینک، این جهان در حال زانوزدن است و نگران از آینده پیش رو. همین نگرانی دولت‌ها را واداشته است تا دربی حفظ اقتدار خویش باشند؛ اقتداری که اگر دیر بجنبند از کفشان خواهد رفت. این نکات در سخنان رؤسای دولت‌های گوناگون قابل رؤیت است. هر کدام از رؤسای دولت‌ها تلاش می‌کنند بر مبنای تأکید بر اقتدار خویش سخن بگویند. حسن روحانی دربی آن است نشان بدهد اوضاع در کنترل او است و اگر مردم به وظیفه‌شان عمل کنند، جای نگرانی نیست. ترامپ با بهره‌گیری از استراتژی «کشتی‌کج» مدعی است که ضربه‌های هولناکی برای مردم آمریکا در راه است. او بیش از آنکه بخواهد از اقتدار دولت خود بگوید، پرده از قدرت دشمن خویش برمی‌دارد تا هرگونه نتیجه‌ای را به اقتدار دولت خود منتسب کند.

آنچه بیش از هر چیز دولت‌ها را نگران کرده، فروپاشی است؛ فروپاشی این باور که «به دولت ایمان داشته باش!». اگر خرافه‌های سنتی در اذهان انسان‌های شکاک فروپاشیده، به همان نسبت خرافه‌های تازه‌تری در اذهان خرافه‌باوران شکل گرفته است. این نسبت را می‌توان به دولت‌باوران و نایباوران دولت‌ها هم تعمیم داد. اما آن چیزی که دولت‌های سرمایه‌داری را به هراس انداخته، آگاهی است؛ آگاهی از چیزی که در بیرون رخ می‌دهد و نه در درون. آگاهی به اینکه روزی فرا خواهد رسید که دولت‌ها فرومی‌باشند و جهان بدون ماشین دولت اداره خواهد شد. وقتی میل به بقا بر فراز امیال دیگر در پرواز است و دشمن مشترک در روبه‌رو است، مفهوم هابزی «جنگ همه علیه همه» دیگر محل مناقشه خواهد بود و آدمی تکیه‌گاهی جز آدمی نخواهد داشت. این تجربه شگرف تا حدودی اتفاق افتاده است. آبا ادامه وضعیت موجود به تهی‌شدن منابع دولت و جنگ بقا منجر خواهد شد؛ این آزمونی تاریخی است و ادامه جنگ کرونا با آدم‌ها، چهره‌های تازه‌ای از بشریت عیان خواهد کرد.اینگ آدمی برای پایداری در هستی خود با تمام توان تلاش می‌کند؛ تلاشی بیش از صیانت نفس. درواقع انسان در این هنگامه دربی افزایش و گسترش نیروی خود است تا بتواند در برابر آنچه امروز حیانتش را به خطر انداخته، مقاومت کند. حتی اگر این مقاومت عقب‌نشینی

به سنگرها و خاکریزهای اول (خانه) باشد. این عقب‌نشینی پیام روشنی برای آیندگان دارد. پیروزی انسان در این جنگ، سیاست ایران و جهان را از منظری دستخوش تغییر خواهد کرد، چه‌بسا از جنگ به‌درآمدگان، دیگر آدم‌های مطیع دیروز نباشند. سرپیچی از میل دولت معنای دیگری خواهد یافت که دیگر نه ترمد است، نه انقلاب قطعی الگودگی‌شان به کرونا تأیید می‌شود. ظرفیت روزانه کشور برای تشخیص ابتلا به کرونا در این آزمایشگاه‌ها ۱۰ هزار آزمایش در روز است. به عبارت دیگر، برای تست آلودگی به کرونا برای جمعیت ۷۰میلیون‌نفری حدود هزار روز زمان نیاز است! پس طبیعی است امکان تشخیص دقیق کرونا برای بسیاری از افراد مشکوک به کرونا به‌سادگی میسر نشود!

۲- برخی شخصیت‌های سیاسی و نمایندگان مجلس یا مسئولان دانشگاه‌های علوم پزشکی تأکید دارند شمار واقعی مبتلایان و فوتی‌های ناشی از کرونا بیشتر از آمار اعلامی است. کمبود دستگاه‌های تشخیصی و در نتیجه نبود امکان آزمایش شمار بیشتری از ۱۰ هزار نفر در روز، عدم مراجعه بخشی از مبتلایان به آزمایشگاه‌ها یا بسنده‌کردن برخی از بیماران و مراکز بهداشتی به انجام سی‌تی‌اسکن موارد مشکوک و عمل بر مبنای نتایج این نوع از تشخیصی و مواردی از این دست موجب می‌شود این گمانه تقویت شود که شمار واقعی مبتلایان و فوتی‌ها بیش از آمار رسمی است. در چنین شرایطی رسانه‌های داخل و خارج از کشور نیز بر شائبه پنهان‌کاری و کم‌شماری مبتلایان و فوتی‌های ناشی از کرونا دامن می‌زنند.

ادامه در صفحه ۳

یادداشت

رسانه‌های کاغذی را منتشر کنید

درد امروز ما فقط کروناست و رسانه ملی هم از عهده اطلاع‌رسانی در این زمینه برمی‌آید، دیگر چه نیازی به رسانه‌های دیگر است؟ بهتر می‌بود اولیای امور از دهه‌های پیش تکلیفشان را با رسانه‌های مستقل روشن می‌کردند. البته شاید به گوششان نرسیده باشد یا برایشان مهم نباشد که تعدادی از مدیران مطبوعات غیروابسته از مقامات بلندپایه کشور، از جمله رئیس جمهور، خواسته‌اند که تمهیداتی برای ادامه انتشار رسانه‌های مکتوب بیندیشند. نگارنده هرگز نمی‌خواهد کسانی را که شایانه‌روز برای دفع بلایی که سر ملت ایران و سایر ملل آمده تلاش می‌کنند، تضعیف جلوه دهم، اما مانند همه کسانی که دل در گرو ارتقای فرهنگ مردم ازطریق رسانه‌های مکتوب دارند، با این عبارات گزنده پیگیری می‌کند تا نگذارد مطبوعات و کتاب به مرگ تدریجی دچار شوند. از طرفی

مصطفی ایزدی

فعال فرهنگی

نمی‌دانم در این‌ستاد مقابله با کرونا چه می‌گذرد که نمی‌گذارند تمهیداتی اندیشیده شود که رسانه‌های مکتوب منتشر شوند! اگر فکر می‌کنند رسانه‌های مجازی جای رسانه‌های کاغذی را گرفته است و دیگر نیازی به این نوع رسانه نیست، باید از سال‌های قبل در کشورهای پیشرفته همه نشریات اعم از روزنامه و مجله و تبلیغات کاغذی و حتی کتاب از صفحه روزگار محو می‌شد! اگر فکر می‌کنند اینترنت در ایران آن قدر پیشرفته و پرسرعت است که اینترنت در اروپا، آمریکا، روسیه، چین و ژاپن به گرد آن

یادداشت

بعد از بازی

داده است؛ اما اینک ما به فکر راه‌اندازی تشکیلاتی برای آن افتاده‌ایم. چقدر دیریم!این کندی، واکنش دیرهنگام و خواب‌سنگین ستاد و کمیته آن دست‌کم در این مورد، در حالی بود که برخی کارشناسان رسانه و فعال و پرسه‌زن در این فضا، از همان اوان شیوع کرونا در کشور به ضرورت حضور پاسخ‌گویانه و مسئولانه و البته با سعه‌صدر ستاد در شبکه‌های اجتماعی پی برده بودند.درباره جدیت و میزان تأثیر شیوع ویروس کرونا بر زندگی بشر و شکل‌گیری دوران «پساکرونا» در این مدت سخن کم گفته نشده اما آنچه برای صاحب‌نظران رسانه مسجل شده این است که مبارزه با کرونا به‌عنوان بیماری عالم‌گیر، بدون عمووم مردم با همان مخاطب مصطلح در ادبیات ارتباطات و رسانه، کاری پیش نمی‌برد. واقعه کرونا بیش از هر زمان دیگر رابطه حکومت و مردم و لزوم وجود همدلی و تفاهم متقابل فراگیر را در این زمینه برجسته و در منظر ملی و جهانی قرار داده است. آنچه در این شرایط، همدلی مذکور را رنگ و سنگینی دیگری بخشید، نیاز متقابل جدی و بدون تعارف این دو سوی رابطه به هم برای مقابله با این پدیده کشنده بود. دولت برای کنترل امور و سامان

جامعه به همکاری و همراهی مردم نیاز داشت و مردم نیز برای تداوم حیات خود و پرهیز از زیان، به کمک و همدایت دولت نیاز داشتند.

ادامه در صفحه ۳

یادداشت

در خواست برای اعتمادسازی

احسان هوشمند

شیوع کرونا روال زندگی عادی میلیون‌ها ایرانی را مانند مردم دیگر کشورها تحت تأثیر قرار داده است. جامعه پزشکیان و پرستاران و مسئولان بهداشتی و سایر نیروهای دستنگاه سلامت کشور با نهایت فداکاری به خدمت‌رسانی مشغول‌اند و متأسفانه شماری از عزیزان پزشکی و پرستار و سایر نیروهای دست‌اندرکار جامعه درمانی کشور نیز در راه خدمت به هم‌میهنان شهید شده یا به ویروس آلوده شده‌اند. ضمن پاسداشت زحمات و فداکاری‌های این عزیزان، یادآوری نکته‌ای به مسئولان بهداشت و درمان کشور را در این شرایط ضروری می‌دانم؛ چراکه شایسته نیست در کنار خدمات بسیار بزرگی که به صورت می‌گیرد، ندانم‌کاری یا بی‌توجهی به وجوهی از ابعاد مختلف مدیریت مقابله با کرونا موجب برآورد‌های نادرینق و محاسبات نادرست و گمراهی شود.

۱- روزانه سنگوبی وزارت بهداشت آمار مبتلایان و فوتی‌های قطعی ناشی از شیوع ویروس کووید ۱۹ یا کرونا را اعلام و رسانه‌ای می‌کند. این آمار شامل کسانی است که در آزمایشگاه‌های مورد تأیید وزارت

ادامه در صفحه ۳